

között bekövetkezett értékkülönbözetest megtérítendőnek rendelte és pedig megfejtelt valorizációval, vagyis úgy, hogy a fenti két időköz szerint mutatózó értékkülönbözeti a tényleges kifizetés napjáig tovább valorizálódik. Érdemes megemlíteni, hogy a perindításban mutatózó tizenhat hónapi késedellel kifejezetten nem vette figyelembe, mert ez a körülmény „nem képezhet alapot arra, hogy az alperes a vételár jogosulatlan visszatartásával a korona értékcsökkenése folytán okozott kár megtérítése alól mentesüljön, mert az alperes mint kereskedelmi társaság a nála levő vételárat a késedelem tartama alatt üzletében kétségtelenül gyümölcsöztette s ekként abban az esetben, ha a felvett vételárat utóbb csak ugyanannyi koronával tértené vissza, mint amennyit e címen a felperestől annak idején felvett, a korona időközi értékcsökkenése következtében, a felperes kárára jogtalanul gazdagodnék.” (P. IV. 2040/924.) B. S.

Vis major a késedelem esetén. Egyezően az elméleti tanításokkal, a Kuria kimondotta, (P. VII. 6177/1924.) hogy a késedelem alatt bekövetkezett vis major (román katonák rekvirálása) okozta kárért a késedelmes fél felelős.

Különéles, távollét és közszerzeményi igény. Birói gyakorlatunk szerint a közszerzeményi idő nem esik egybe a házasság fennállásának időtartamával, hanem csak az együttélésre van szorítva, illetve a különéles alatti időben szerzett vagyon nem közszerzemény. Ezzel az elvvel szembe, illetve ennek az elvnek a megszüntetésével kimondotta, hogy az amerikai távollét, ahonnan a távollévő időközönként pénz is küldött hazatársának, nem tekinthető a házassági életközösség megbontásának és a távollét ideje alatti szerzemény is a közszerzemény alá esik. (P. III. 2000/924.)

A közjegyző szerepe a K. T. 347. §-a szerint megtartott nyilvános árverésen. A perbeli tényállás szerint ideiglenes megszállt területen (Báttaszék) az eladó az átvételi és fizetési késedelembe jutott vevő rovására a K. T. 352. §-a értelmében nyilvános árverésen eladatta a bort és pedig nem az árverés helyének tekintetében a közjegyzői törvény szerint illetékes közjegyző közbenjárásával, hanem egy másik, a megszállás miatt nem akadályozott közjegyző közbenjöttével. A vevő azon védekezésével szemben, hogy az ezen közjegyző eljárásával megtartott funkció érvénytelen, a kir. Kuria kimondotta (P. VII. 1363/1925), hogy „a K. T. 347. §-ának harmadik bekezdése a nyilvános árverésnél csupán hiteles személy közbenjárását írja elő, az iránt azonban, hogy mely közjegyző járjon el az árverés megtartásánál, rendelkezést nem tesz, az a körülmény tehát, hogy nem az illetékes közjegyző járt el a kérdéses árverésnél, az egyébként a vevő érdekeinek kellő megóvásával tartott nyilvános árverés joghatályosságára befolyással nincsen.” F. P.

Remuneráció. A munkaadó tisztviselőjének felmondási időre járó fizetését, valamint remuneráció címén félhavi fizetését kiadta. A munkavállaló felperes azonban további félhavi, mert összesen egy havi fizetéssel egyenértékű remunerációt követelt keresetében munkaadó alperestől azon a címen, hogy az ily nagyságú remunerációban szolgálata alatt rendszeresen részesült és ezért ez fizetésének kiegészítő részét képező arányosságá vált.

A budapesti központi Járásbíróság, mint munkaügyi bíróság alperest a kereset értelmében marasztalta. A budapesti felelbbviteli törvényszék 38. Df. 3523/1925. sz. ítéletével felperest elutasította. Ítéletének indokolásából kiemeljük a következőket: „Igaz ugyan, hogy a követett bírói gyakorlat szerint kifejezett szerződés hiányában is jogosan tarthat igényt az alkalmazott mindazon juttatásokra is, amelyekben hosszabb időn át teljesített szolgálata alatt rendszeresen részesült, úgy, hogy ezen rendszeresen adott juttatások a fizetést kiegészítő rendszeres javadalmazással váltak. De szerződésszerű megállapodás hiányában a munkaadó nem fosztható meg azon jogától, hogy az alkalmazottainak önként adott renumerációt, amely az üzleti év eredményén alapuló, ehhez igazodó jutalmat képez, a köztudomásúan bekövetkezett nehezebb gazdasági viszonyok és ennek következtében előállott gyengébb üzleti év eredményére tekintettel lejjebb szállíthassa.“ B. J.

Versenytilalom alkalmazottal szemben. Egyike a legvitásabb kérdéseknek; adott esetben a bíróságnak kell megtalálnia azt a döntést, amely nem lépi túl a szociális védelem korlátait és a munkaszabadság elveit, másrésztől azonban biztosítja a munkaadónak jogos érdekeit is, amelyek utóvégre mégsem válhatnak közprédává.

Egyik konkrét perben oly tényállás derült ki, hogy az alkalmazott, akit a munkaadója főleg üzletek akvizitálásával foglalkoztatott, nyomban kilépése után ugyanezen szakmában önálló üzletet nyitott, sőt saját vállomása szerint már a felmondási idő alatt megszerezte az iparigazolványát, noha belépésekor írásbeli megállapodást írt alá, mely szerint kilépése után hat hónapig a szakmában nem önállóíthatja magát.

A budapesti kir. törvényszéknek munkaügyekkel foglalkozó fellebbezési tanácsa (38. Pf. 3868/1925. sz. ítéletében) jogosnak találta a munkaadó igényét a versenytilalom megszegése esetére kikötött kötbérre vonatkozólag, kimondván, hogy a versenytilalom kikötése a fenti alakban jó erkölcsökbe nem ütközik. Megállapítja továbbá: azt is, hogy alaptalan az alkalmazott perbeli védekezése azzal a körülménnyel, hogy kilépése után nem tudott állásba jutni, vagy hogy ilyet nem talált, mert a versenytilalom kikötését ez a körülmény tárgyitalanná nem teszi. F. P.

Nyilvános előadás a munkaügyi eljárásban. Alperes felülvizsgálattal azt panasolta, hogy a felelbbviteli bíróság, miután elrendelte a szóbeli tárgyalást, a Pp. 516. és 517. §-ainak megsértésével vette figyelembe a felperes csatlakozását. A Kuria a panaszt alaptalannak találta a következő indokból:

„A Pp. 517. §. utolsó bekezdése a szóbeli tárgyalás elrendelése esetén ugyanazt a tilalmat foglalja magában, hogy a Pp. 513. §. esetében vagyis ott, ahol a felelbbvitelt a *törvény alapján* az ebben a §-ban meghatározott esetekben kell szóbeli tárgyalás kitézése nélkül elintézni, a felelbbviteli kérelmet sem felemleni, sem megváltoztatni nem lehet és csatlakozásnak sincs helye, a 9180/1920. M. E. rendelet fentebb felhívott 22. §-ának második és harmadik bekezdése azonban ilyen korlátozó rendelkezéseket nem tartalmaz.“ (P. II. 2047/1925.)

Ez a kérdés figyelmeztet a rendszeres törvény novelláris megbolygatásának veszedelmére. Van tehát „nyilvános előadás“, amit a törvény szabályoz és van nyilvános előadás, ami nem mindenben igazodik a törvényhez. Elfajta kettősségek keletkezése a szükségtelen viták melegága és előidézésük kerülendő volna. B. S.